

staande hun groei, de uitwendige kieuwen en huidzoomen evenals in hun jeugd en worden in dit stadium zelfs geschikt tot voortplanting ¹¹⁾).

Rotterdam, Willebrordusstraat 100.

J. B. TEN VEEN.

Kikkers-enquête. — Over het voorkomen van de Vroedmeesterpad schrijft de hr. Heimans in D. L. N. XXXI, blz. 75: „Ook bij Epen moeten ze voorkomen, gezien heb ik ze daar nooit, maar wel eens gehoord en het geluid is onmiskenbaar.” Naar aanleiding hiervan kan ik mededeelen, dat wij op 8 Juni 1924 te Epen onder de stoepsteenen van een huis bij de bron 4 mannetjes vonden met eiersnoeren om de achterpooten. Ook bij een huis op Eperheide hoorden we het concert van deze diertjes.

Driebergen.

A. A. TIJMES.

Kikkers-enquête. — Oud Kikker- en salamandernieuws uit Limburg. In het Maandblad dan het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, nummer 6, jaargang 1925 verzocht ik toezending van visschen, amphibiën en reptielen uit Limburg. Waar het Genootschap ondermeer zich bezighoudt speciaal met de fauna van Limburg en we goed ingelicht waren omtrent het voorkomen van zoogdieren en vogels in die provincie, leek het me niet van belang ontbloeit, om ook de andere groepen van gewervelde dieren onderhanden te nemen. Gedachtig aan de woorden van Rector Cremers „In ons mooie Limburg is op biologisch gebied alles mogelijk” hoop ik nog veel moois te vinden, naast het vele, wat Limburg ons biedt. Ik geloof zeker, dat we nog heel wat uit onze zuidelijkste provincie kunnen halen. Nu een kikkerenquête voor geheel Nederland wordt gehouden, sta ik gaarne mijn notities uit oude Maandbladen af. Ik vermeld voor zoover mogelijk datum en vinder.

1. *Boomkikker* (*Hyla arborea*). De oudste opgave dateert uit het einde van de vorige eeuw. De laatste 20 jaar komen te Echt deze kikkers voor meldde in 1918 Kaufmann en hij voegde hieraan toe, dat het gebied zich beperkt tot de boorden van een zijtak der Geleen. Het gebied is ongeveer een half uur gaans lang. Eveneens vermeldt Kaufmann vondsten uit Hoensbroek, Schinnen en Merkelbeek. Vroeger werden ze ook gevonden te Heerlen (Caumer en Welten). In 1908 vond Mommers Boomkikkers te Limmelerbroek (bij Maastricht). Na dien vond hij ze daar ter plaatse niet meer, wel te Heer (bij Maastricht) in 1918. Uit hetzelfde jaar dateeren de opgaven van Sprenger, die ze vond te Nunhem. In 1918 werden Boomkikkers eveneens gevonden te Scharn-Heer door Nypels en te Kelpen (Grathem) door Mertens.

2. *Heikikker* (*Rana arvalis*). In den eersten jaargang van De Levende Natuur sprak E. Heimans als zijn meening uit, dat de Heikikker wel in Limburg zou voorkomen. Zijn vermoeden is bewaarheid. Cremers vond deze soort in de Brunsummerheide in 1912 en Dr. Willemse deelt mede, dat ze in het Well'sche Mehr voorkomen.

3. *Vuurpad* (*Bombinator pachypus*). Heimans vermeldt het voorkomen van vuurpadden in Epen, Cremers te St. Geertruid en Sprenger vond ze tusschen Gronsveld en St. Geertruid. Dr. de Wever deelt mede, dat ze voorkomen benoorden Houthem-St. Gerlach. Op den Gulper Berg onder steenen gevonden door Rector Cremers in den zomer van 1918.

4. *Vroedmeesterpad* (*Alytes obstetricans*). De oudste vondst dateert uit 1893 toen Dr. Oudemans deze merkwaardige dieren vond te Valkenburg. Een oud-leerling van Rolduc vermeldt een vondst van vroedmeesterpadden te Rolduc-Kerkrade, maar daar deze „vieze beesten” weggegooid moesten worden, voordat ze in handen van een deskundige kwamen, is deze opgave niet met zekerheid te geven. Uit 1913 dateeren opgaven van Rector Cremers uit Jabeek (2 Juli) en te Merkelbeek (15 Juli). In 1914 vond Sprenger den 26sten April deze padden te Mheer, terwijl in 1913 Dr. Vroemen meedeelt, dat deze dieren in zijn jeugd voorkwamen te Lahrhof (Sittard). In 1915 werden ze gevonden te Arensgenhout in Mei door Dr. de Wever en te Bingelrade in April en Juli door Rector Cremers. 5 Mei 1917 ontving het Museum 3 exemplaren, gevonden te Mheer door Pypers. In het Augustusnummer van 1914 komt in het Maandblad een artikeltje voor omtrent het opkweken van vroedmeesterpadlarven van Dr. Peeters S.J.

¹¹⁾ o.a. uit 't Gooi signaleerd door Dr. de Fremery.